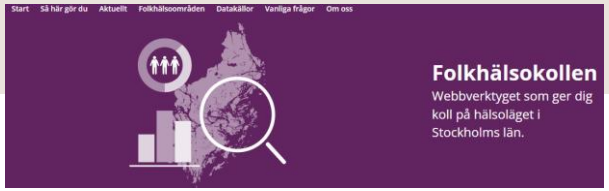
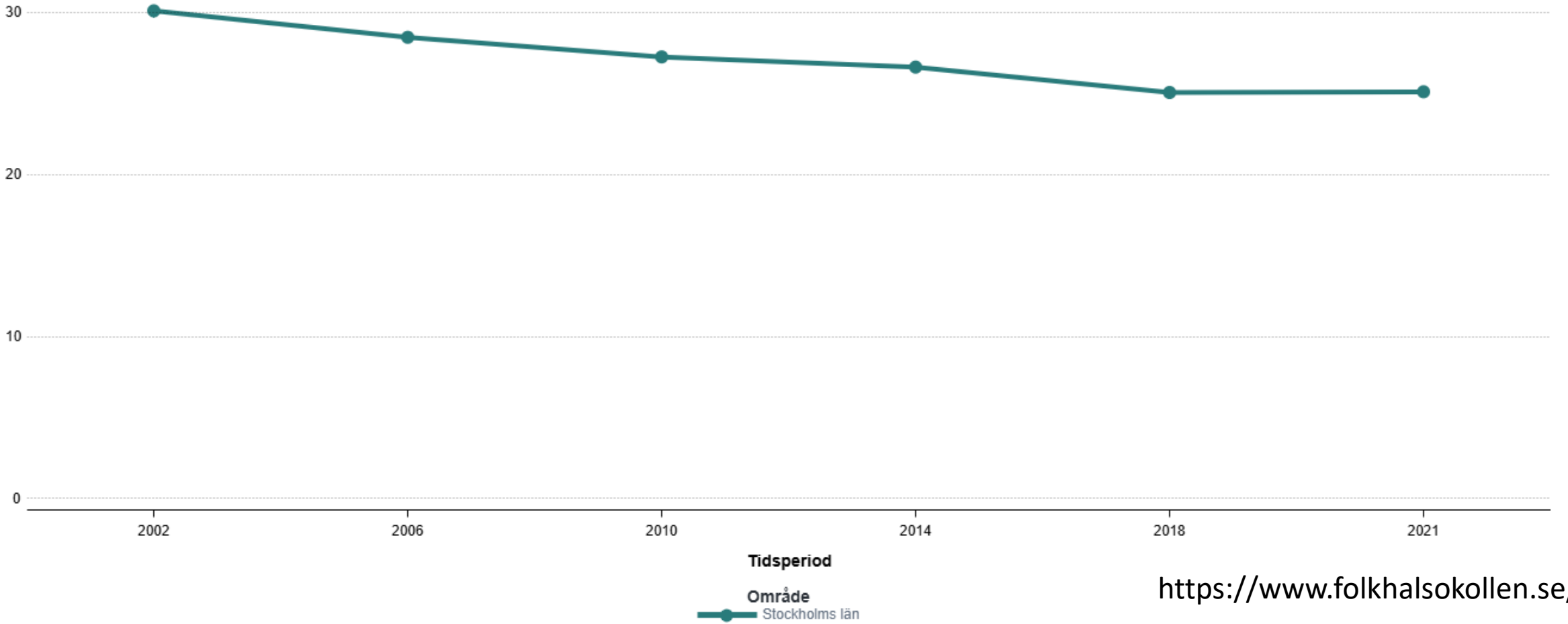
Underrepresenterade grupper: Fokusområde i arbetet med Folkhälsoenkäten 2026

Anton Lager
Chef, PhD, MPH, MBA, Docent
Enheten för hälsoläge och vårdbehov, CES

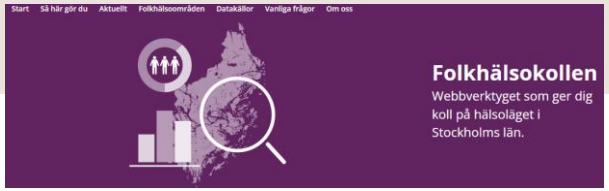

Självskattad hälsa: Någorlunda, dålig, mycket dålig

Område: Stockholms län
Kön: Kvinnor; Män
Åldersgrupp: 16+ år
Enhet: %
Tillgänglig nivå: län, kommun/stadsdel

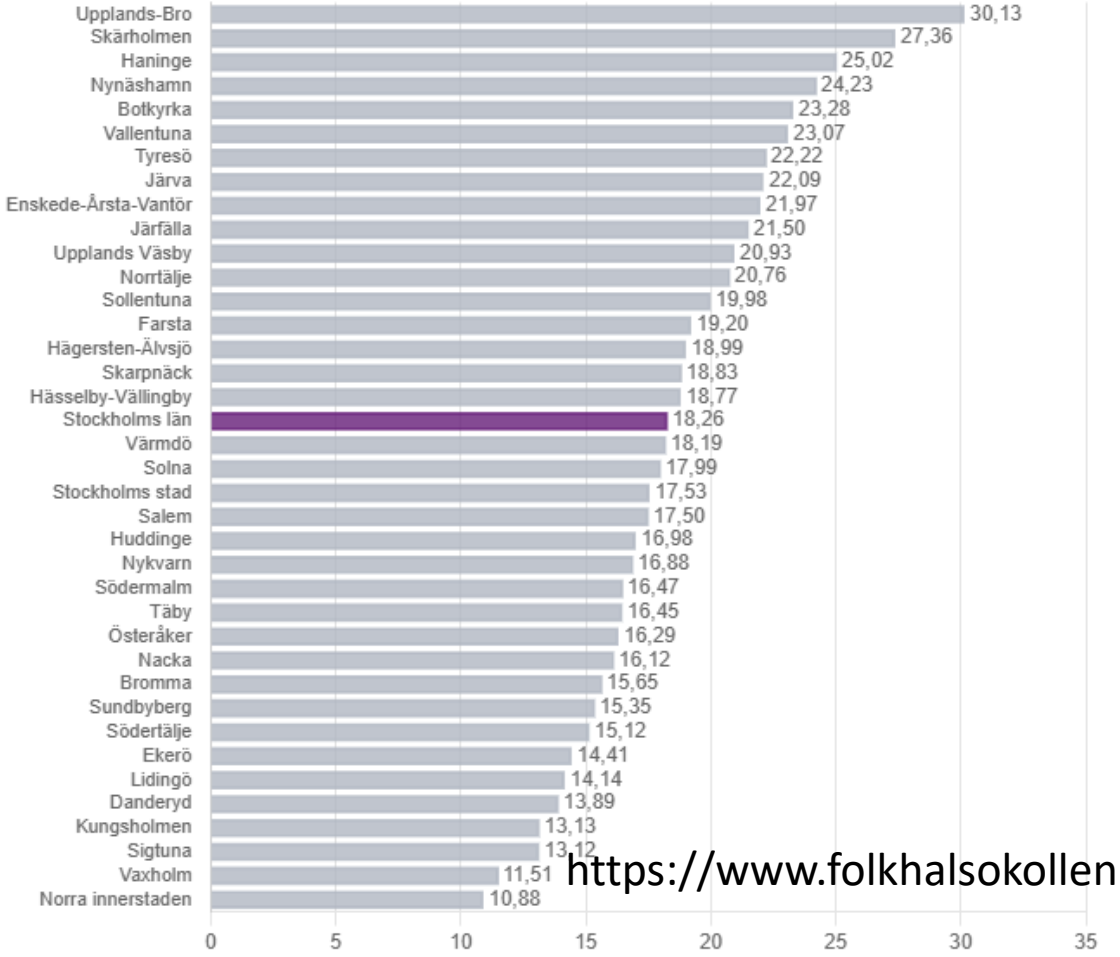
https://www.folkhalsokollen.se/

Självskattad hälsa: Någorlunda, dålig, mycket dålig

Tidsperiod: 2021
Kön: Kvinnor; Män
Åldersgrupp: 16-44 år
Enhet: %
Tillgänglig nivå: län, kommun/stadsdel

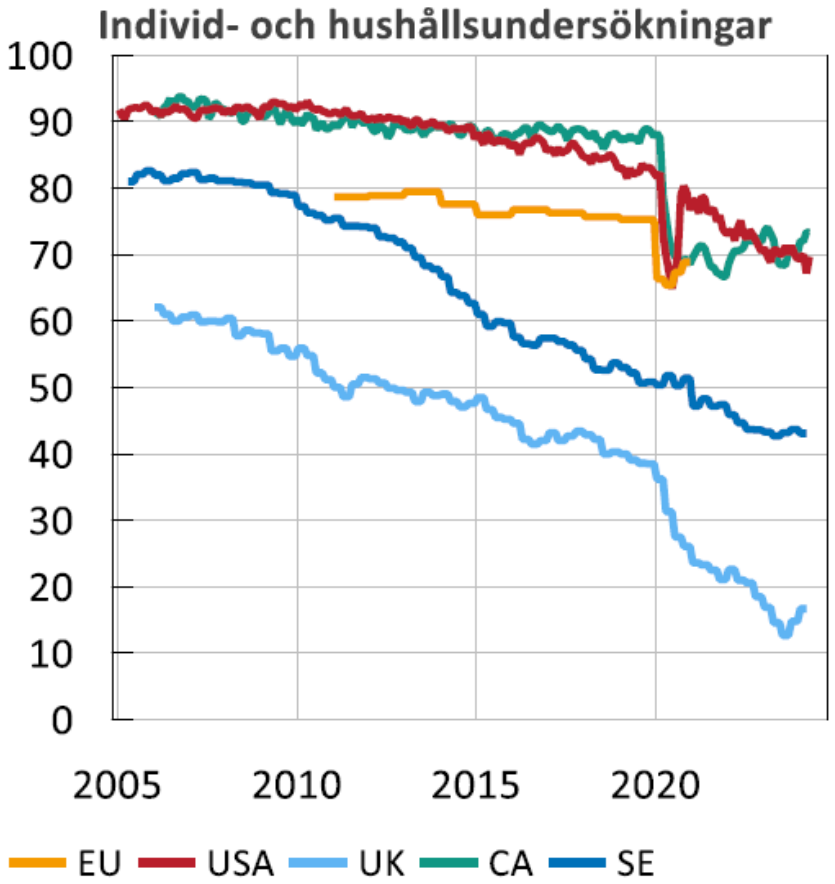
https://www.folkhalsokollen.se/

År 2027 fyller **Folkhälso-rapporten** 40 år

- Resultaten har informerat folkhälsodiskussioner sedan start:
  - Trenderna i psykisk ohälsa
  - ’Inkomstskillnader som i Indien’
  - Covid ur sjukdomsbördeperspektiv
  - Högt blodtryck
  - *etc*
- Serien, enkäten och perspektiven fortsätter agera modeller för de nationella arbetena

Svarsfrekvenser över tid

Källa: Flodberg & Wasén, 2024

- I andra undersökningar trend ända sedan 1980-talet
- Storstäderna har lägst svarsfrekvens
- Allra lägst hos unga invandrade män - år 2021:
  - 16-29-åriga män födda utanför Europa: 22%
  - 65-79-åriga kvinnor födda i Sverige: 75%

Vår kommande rapport

- ✓Litteraturstudie
- ✓Kvantitativa analyser
- ✓Intervjuer
- ✓Co-creation workshops

https://www.folkhalsoguiden.se/490d1d/globalassets/verksamheter/folkhalsoguiden-gemensam/ces-material-from-okt23/ces-rapporter/rapport-2026.1-hur-kan-vi-oka-svarsfrekvensen-i-region-stockholms-folkhalsoenkat.pdf

Några röster som fångar resultaten bra

”Brevbäraren, han orkar inte leta, står Ali på nr 5 och så står nästa dörr Ali nr 6, så var ska han lägga?”

”De säger det är anonymt, det finns inte anonymt.”

”Det här området som vi bor, när vi söker [...] alltså sjukvården den är jättedålig.” (hälsoinformatör)

”Det leder inte till något.” (man, 36 år)

”Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?" what is it? Permission?” (man, 40 år)

”Man bryr sig inte, livet är tufft.” (man, 49 år)

Vidtagna åtgärder inför enkäten nu i mars

1. Enkäten är kortad med -40% sedan år 2014 och kortas ytterligare upp till -17%
2. Vi tydliggör vad Region Stockholm är, syftet, tidigare resultat, nämner hemkommunen, vilka Du representerar (ex ”män under 30 år”), exemplifierar med relevanta frågeområden
3. Kompletterande utskick via ’mina meddelanden’ (KIVRA ex), SMS, fångande rubrik och layout, QR-kod, experiment med symbolisk gåva
4. Material till alla vårdcentraler i regionen, kontakt med specifika samt sist med inte minst, insats tillsammans med Transkulturellt centrum:
   - Till professionella
   - Till medborgare
   - Ev också direkt till respondenter

Kom också ihåg

”Folk har andra problem som är mer relevant för dem: ekonomin, barn, kriminalitet, föräldrar kämpar. Förtroendet för myndigheter är lågt.” (man, 66 år)

- Folkhälsoenkäten är anpassad till medelstockholmaren
  - ✓ För att verkligen fånga förutsättningarna för ex unga utlandsfödda män behövs tillägg av andra instrument, i enkäter eller intervjuer
- Registerdata kan visa hur mycket segregationen i sig *(dina grannars svårigheter)* bidrar till dina svårigheter
  - ✓ Antingen spelar det roll hur våra bostadsområden är sammansatta *eller* så är problemen ’bara’ andra (ex sviktande skolsystem, exkluderande arbetsmarknad, låga inkomster)

”Vilken sorts värld kan vi förbereda för våra barnbarnsbarn?”

Om vår strävan ytterst riktar sig dit vill vi tillhandahålla beslutsunderlag som möjliggör så träffsäkra och långsiktiga åtgärder som möjligt

Tack!

anton.lager@regionstockholm.se